

Housing First

Kunnskapskommunekonferansen, 05.09.24

Maria Bjerk, forsker, Vurdering av tiltak, Folkehelseinstituttet

Eva Mikkelsen, rådgiver Helse og omsorg, Alver kommune

Evy Gangstø Steinseide, stipendiat VID, tidl. forsker HVL

Hva jobber vi med?

- Kunnskapsbehov fra kommunene
- Kunnskapsbasert praksis
- Bruk av oppsummert forskning
- Beslutningsstøtte

Meld. St. 9

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027

Vår felles helsetjeneste

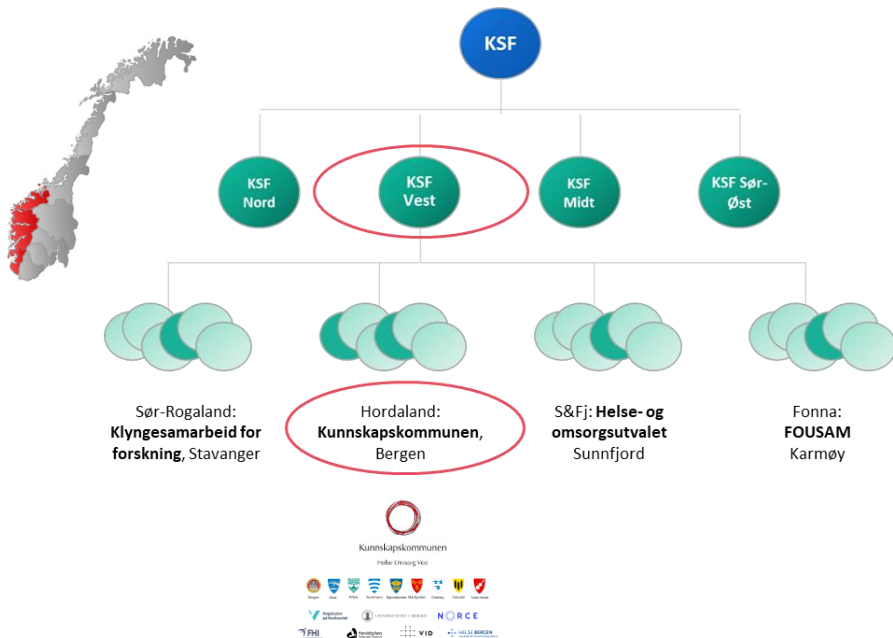
Mot et kunnskapssystem

Kunnskapskommunen

Helse Omsorg Vest

KSF Vest og nasjonalt

«En ny modell for kunnskapsstøtte for kommunene»

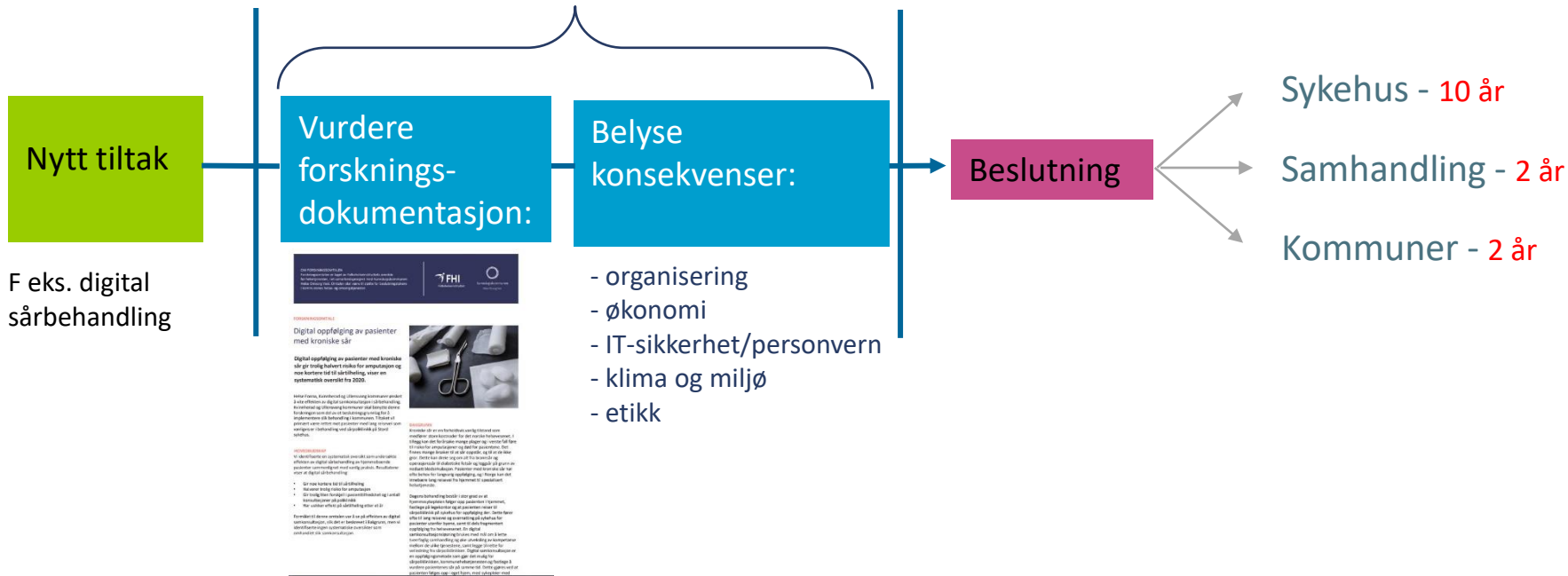

- Midler fra Forskningsrådet i 2020 til **treårig innovasjonsprosjekt** på Vestlandet.
- En kunnskapsmodell med **prosess-støtte** til kommunene.
- **Forskningbasert kunnskap og annen kunnskap** som støtte for **beslutninger og implementering**.

Mini-metodevurdering

Beslutningsgrunnlag tilpasset kommuner

Mini-metodevurdering

The image features a collection of wooden blocks shaped like houses, scattered on a white surface. One block in the center is painted a vibrant red on its roof and a bright orange on its walls, making it stand out from the natural wood-colored blocks. The text "Housing first" is overlaid in white on the red roof of this central block, and "Alver kommune" is overlaid in white on its orange wall.

Housing first

Alver kommune

«Housing First»

*For bedre helse
og livskvalitet
hos voksne
bostedsløse*

- En brukerstyrt metode for å tilby bolig og tjenester til **bostedsløse personer med et rusmiddelproblem og/eller psykiske lidelser.**
- Startet som et pionerprosjekt kalt «Pathways to Housing» i New York.
- I de senere år har metoden fått stor utbredelse og anerkjennelse, også i Europa og Norge.
- Målsetningen er å **sikre en stabil bosituasjon**

Hva var bakgrunnen for ønsket om å arbeide med *Housing first* i Alver?

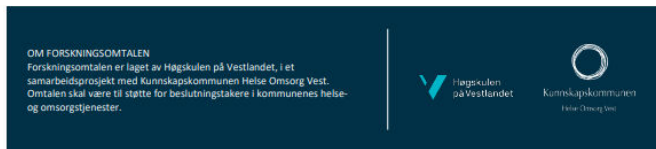
Og hvorfor ble det en mini metode vurdering?

Forskningsomtale "Housing first"

Forskningen viste at Housing First:

- Kan **redusere bruk** av tjenester
- Fører **trolig** til en **mer stabil bosituasjon**
- Kan **muligens bedre helse og livskvalitet** hos voksne bostedsløse med psykiske lidelser og rusproblematikk (ROP)

Les hele mini-metodevurderingen her: [Housing First](#)

FORSKNINGSMOTALE

Housing First for bedre helse og livskvalitet hos voksne bostedsløse

Denne systematiske oversikten fra 2019 viser at Housing First kan redusere bruk av helsetjenester. Housing First fører trolig til en mer stabil bosituasjon og kan muligens bedre helse og livskvalitet hos voksne bostedsløse med psykiske lidelser og rusproblematikk (ROP).

Denne forskningsomtalen ble utarbeidet på oppdrag fra Alver kommune, som ønsket kunnskap om effekten av Housing First (HF) på helse og bostabilitet hos personer med psykiske lidelser og rusproblematikk.

HOVEDBUDSKAP

Den systematiske oversikten (Baxter mfl., 2019) evaluerte effekten av HF på helse og velvære hos voksne bostedsløse i USA og Canada. Studiene inkluderte bostedsløse personer over 16 år med psykiske problemer, rusproblematikk, HIV og kronisk sykdom. Resultatene viser at HF

- trolig kan forbedre selvrappert psykisk helse
- har uklar effekt på selvrappert fysisk helse
- ikke har ført til en forverring av rusmiddelbruk
- muligens har stor effekt på å redusere bruk av helsetjenester
- muligens har stor effekt på å stabilisere bosituasjonen

Vi har moderat til lite tillit til resultatene på grunn av usikkerhet rundt metodisk kvalitet på de inkluderte studiene. Dessuten er alle inkluderte studier utført i USA eller Canada. På bakgrunn av dette må en vurdere overførbareheten når en skal ta i bruk kunnskapen fra oversikten i norske forhold.

BAKGRUNN

Det er avgjørende for god livskvalitet å ha et trygt hjem. Mange personer med ROP-tilstand er bostedsløse, og stadig flere blir det. Bostedsløshet er samtidig en viktig faktor for psykisk sykdom og rusmiddelmissbruk. Denne kombinasjonen fører til en kraftig økning av sykkelighet og dødelighet hos bostedsløse, og skisserer dermed både et stort folkehelseproblem og en samfunnsøkonomisk byrde. HF er en metode for å etablere et trygt boforhold for disse personer, fremfor å satse på ren behandling som førstelinjetiltak.

HF retter seg mot å sørge for fast bolig for voksne bostedsløse med psykiske lidelser og rusproblematikk, med mål om å skape trygge boforhold koordinert med helse- og sosiale tjenester. Dette gjenspeiles også i regjeringens strategi med å forbedre bolig- og tjenestetilbudet til personer med ROP-tilstand (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2021, s. 19). Helse- og omsorgstjenesteloven (2011) presiserer i § 3-7 at kommunene har en særskilt plikt til å hjelpe til med å skaffe boliger til vanskeligstilte som ikke kan ivareta egne interesser. Allerede i 2018 var det 19 kommuner i Norge som har etablert prosjekter basert på Housing First modellen (Barvik & Flåto, 2018, s. 4).

Mini-metode vurdering "Housing first"

	Noverande praksis		Ny praksis med Housing First	
	Helse og omsorg	Drift/vedlikehald	Helse og omsorg	Drift/vedlikehald
Kostnadar løn PHR/ Heimet/ NAV totalt pr år	3 000 000		2 100 000	
Kostnadar materiell rehabilitering 6 bustadar 2022		3 900 000		1 bustad 650 000
Kostnadar arbeidstimar 6 bustadar 2022		1 300 000		1 bustad 640 000
Sum	3 000 000	5 200 000	2 100 000	1 290 000
Totalt begge	8 200 000		3 390 000	
Differanse ny/gamal praksis	4 810 000			

Sentrale diskusjoner

Hva ble vi utfordret på i prosessen?

Hva var fordelene med å jobbe i en slik prosess?

Hva er veien videre?

Hvorfor bruke et beslutningsstøtteverktøy før innføring av nye helsetiltak?

- *"One size does not fit all"* - tilpasse nasjonale føringer til enkeltkommuner
- Timing - starter direkte når behovet er der
- Rask systematisk prosess
- «Learning by doing»
- Eierskap til prosess og resultater

=> et praktisk og anvendbart beslutningsgrunnlag

FHI – kunnskapsstøtte

kunnskapstotte@fhi.no

Opplæring og veiledning i:

- oppsummere forskning
- kunnskapsbasert praksis
- mini-metodevurdering

➤ Kontakt oss

<https://www.helsebiblioteket.no/kommunehelsetjenesten/forskning-kvalitet-og-samhandling/kunnskaps-og-beslutningsstotte-for-kommunene>

